

อภิปรายพล

การอภิปรายผลการวิจัยมีดังนี้ กลุ่มวิสาหกิจชุมชนสวนตุลฯ ผลิตสินค้าเครื่องสำอางสมุนไพรที่มีคุณภาพสูง ปราศจากสารเคมี มีบรรจุภัณฑ์ที่คงทน มีตราสินค้าที่เป็นเอกลักษณ์โดดเด่น (ตราช้างแดง) และสวยงามเมื่อผลิตภัณฑ์ของกลุ่มวิสาหกิจฯได้รับการพัฒนาด้านบรรจุภัณฑ์ทำให้ผู้บริโภคมีความพึงพอใจเพิ่มขึ้น เป็นการสอดคล้องกับงานวิจัยที่เกี่ยวข้องรวมทั้งยังสอดคล้องกับแนวคิดและทฤษฎีทางการตลาด ส่วนประสมทางการตลาด รวมทั้งทฤษฎีทางการการออกแบบตราฉลากและบรรจุภัณฑ์ ซึ่งตราสินค้าและบรรจุภัณฑ์เป็นตัวการกำหนดความสนใจของผู้บริโภค สินค้าจะขายดีหรือไม่ขึ้นอยู่กับความสวยงาม และเหนืออื่นใดผลิตภัณฑ์ต้องมีคุณภาพมาตรฐาน

บรรณานุกรม

- กมล สุดประเสริฐ. (2537). **การวิจัยเชิงปฏิบัติการแบบมีส่วนร่วมของผู้ปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : คุรุสภา.
- ชลธิชา แก้วสว่าง. (2548). **พฤติกรรมผู้บริโภคที่มีต่อเครื่องสำอางสมุนไพร กรณีศึกษา : อำเภอเมืองจังหวัดนครราชสีมา**. นครราชสีมา : งานวิจัย.
- ณัฐพงศ์ ชาดตา. (2546). **การดำเนินงานด้านการตลาดของเครือข่ายธุรกิจชุมชนในตำบลบ้านลาน อำเภอบ้านไผ่ จังหวัดขอนแก่น**. ขอนแก่น : งานวิจัย.
- ภาษิต นิสาลสุทธิกุล. (2542). **การแสดงผลจากภาษาไทยของเครื่องสำอางที่จำหน่ายในจังหวัดสตูล**. สตูล : งานวิจัย.
- วารุณี ดันติวังศ์วานิชและคณะ. (2545). **หลักการตลาด**. กรุงเทพฯ : เปียร์สัน เอ็ดดูเคชั่น อินโดไชน่า.
- ศิริวรรณ เสรีรัตน์และคณะ. (2543). **หลักการตลาด**. (พิมพ์ครั้งที่ 2). กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไซเล็กซ์.
- เสรี วงษ์มณฑา. (2542). **กลยุทธ์การตลาด:การวางแผนการตลาด**. กรุงเทพฯ : ธีระฟิล์มและไวเท็กซ์.

วิเคราะห์งบการเงิน...

วิเคราะห์ธุรกิจ

สุธนา นาคฉาย*

งบการเงินที่ธุรกิจจัดทำขึ้นนั้นถือเป็นแหล่งข้อมูลสำคัญที่ช่วยให้ทราบถึงความสำเร็จหรือความล้มเหลวของกิจการต่าง ๆ เนื่องจากงบการเงินเป็นเสมือนกระจกที่สะท้อนถึงผลการดำเนินงานของธุรกิจให้เราเห็นได้ซึ่งจะช่วยลดความเสี่ยงจากการตัดสินใจลงทุนในกิจการได้เป็นอย่างดี แม้ว่างบการเงินจะมีประโยชน์มาก แต่ก็ยังมีข้อจำกัดอยู่ไม่น้อย กล่าวคือ งบการเงินเกิดจากการนำข้อมูลทางการเงินที่เกิดจากผลงานที่เกิดขึ้นในปัจจุบันและผ่านมาแล้วในอดีต ซึ่งไม่อาจทำนายเหตุการณ์ในอนาคตได้เสมอไป หากผู้ใช้งบการเงินพิจารณาแต่เพียงข้อมูลในอดีต อาจทำให้การตัดสินใจผิดพลาดได้ ดังนั้นผู้ใช้งบการเงินจึงต้องประเมินเหตุการณ์ในอนาคตที่คาดว่าจะเกิดขึ้นในองค์กรมากกว่าจะสนใจเหตุการณ์ในอดีต

ดังนั้นหากท่านได้ศึกษาถึงรายงานการวิเคราะห์งบการเงิน (Financial Statement Analysis) ย่อมจะช่วยขจัดข้อจำกัดดังกล่าวได้ในระดับหนึ่ง ทั้งนี้การวิเคราะห์งบการเงินจะใช้เครื่องมือต่าง ๆ มาประเมินข้อมูลในงบการเงินเพื่อทราบถึงฐานะและความมั่นคงของกิจการโดยการวิเคราะห์ถึงฐานะการเงินและผลการดำเนินงานว่า มีความสามารถในการบริหารงานและการดำเนินธุรกิจอย่างไร สามารถใช้แนวทางการสร้างผลกำไรในอดีตไปสู่อนาคตเพียงไร

การศึกษาถึงรายงานการวิเคราะห์งบการเงิน จึงเป็นกุญแจสำคัญ ที่จะบอกให้เราทราบข้อมูลดังต่อไปนี้

1. ทำให้ทราบถึงคุณภาพของกำไรที่หามาได้ โดยพิจารณาถึงความสามารถในการทำกำไรในอดีตว่าเป็นเช่นไร และจะส่งผลถึงแนวโน้มกำไรในอนาคตเพิ่มขึ้นเพียงไร ซึ่งนักลงทุนควรสนใจถึงประสิทธิภาพในการหารายได้เป็นรายได้ที่แท้จริงมีใช้รายได้ที่เกิดขึ้นชั่วคราวหรือกำไรจากการปรับแต่งทางบัญชี รวมทั้งมีการเติบโตของรายได้เพิ่มขึ้นอย่างสม่ำเสมอโดยต้องประเมินถึงความคุ้มค่าในการลงทุนเพื่อสร้างผลตอบแทนสูงสุดแก่ผู้ถือหุ้น

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาการบัญชี คณะวิทยาการจัดการ มหาวิทยาลัยราชภัฏสงขลา

2. ทำให้ทราบถึงสภาพคล่องของกิจการ เนื่องจากกำไรที่เกิดขึ้นในงบกำไรขาดทุนนั้นไม่อาจเป็นเครื่องยืนยันได้ว่ากิจการจะมีเงินมาใช้จ่ายเมื่อต้องการได้ทันที เพราะหากกำไรที่เกิดขึ้นนั้นเป็นกำไรที่เกิดจากยอดขายเชื่อและหากไม่สามารถเก็บเงินจากลูกหนี้ได้โอกาสที่จะประสบปัญหาทางการเงินย่อมเป็นไปได้สูง และทำให้เกิดความเสี่ยงในการบริหารจัดการจนนำไปสู่ปัญหาการล้มละลายและอาจถึงกับต้องเลิกกิจการได้ในที่สุด

3. ทำให้ทราบถึงประสิทธิภาพการบริหารสินทรัพย์ กิจการใดก็ตามที่มีสินทรัพย์ในจำนวนที่เหมาะสมจะช่วยให้การดำเนินงานประสบผลสำเร็จได้ก็คือการมีสินทรัพย์ไว้ใช้งานเท่าที่จำเป็นจะช่วยให้ประหยัดเงินลงทุนเพื่อสามารถนำเงินไปลงทุนด้านอื่นที่ช่วยสร้างผลตอบแทนเพิ่มขึ้นนอกจากนี้การเก็บสินค้าที่เกินความจำเป็น อาจทำให้สินค้าเก่าเสียหาย ทำให้เงินทุนจมและสูญเสียโอกาสที่จะมีเงินทุนหมุนเวียนไปใช้ประโยชน์อย่างอื่น

4. เพื่อวิเคราะห์ความถูกต้องของรายงานที่จัดทำขึ้น หากมีการวิเคราะห์งบการเงินแล้วโอกาสที่จะตรวจพบความผิดปกติของรายงานการเงินที่จัดทำขึ้นย่อมสูงกว่าการที่ไม่มีการวิเคราะห์

การวิเคราะห์งบการเงินก็คือการนำเอาตัวเลขที่แสดงอยู่ในบัญชีมาคำนวณเพื่อวัดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท การที่เราเข้าใจระบบการดำเนินงานและความสัมพันธ์ของธุรกิจที่มีต่อการบันทึกบัญชี จะช่วยให้เราสามารถวิเคราะห์ความสามารถในการดำเนินงานตลอดจนภาวะธุรกิจของบริษัทได้อย่างถูกต้องยิ่งขึ้น

วิธีการที่ดีในการวัดความสามารถในการดำเนินงาน ควรจะวัดโดยการเปรียบเทียบเกี่ยวกับธุรกิจประเภทเดียวกัน ทั้งนี้เนื่องจากระบบการดำเนินงาน และการใช้สินทรัพย์ของแต่ละกิจการ อาจมีระบบการจัดการที่แตกต่างกัน

การวัดความสามารถในการบริหารสินทรัพย์

เมื่อเริ่มก่อตั้งบริษัทเราใช้เงินที่ได้มาจากเงินลงทุนหรือเงินที่กู้ยืมมาเพื่อซื้อสินทรัพย์ถาวร ได้แก่ ที่ดิน อาคาร เครื่องจักร และอุปกรณ์สำนักงาน ฯลฯ และในระหว่างการผลิตเราก็ได้สร้างสินทรัพย์หมุนเวียน ซึ่งอยู่ในรูปของสินค้าคงคลัง ลูกหนี้การค้า ฯลฯ ความแตกต่างระหว่างสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์หมุนเวียน ก็คือสินทรัพย์หมุนเวียนนั้นสามารถจะเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดได้ในระยะเวลาอันสั้น ส่วนสินทรัพย์ถาวรก็คือสินทรัพย์ที่จะไม่สามารถเปลี่ยนสภาพเป็นเงินสดภายใน 1 ปี จริงอยู่เราอาจจะนำที่ดินมาขายเมื่อไรก็ได้ซึ่งใช้เวลาไม่ถึงปี แต่ในทางปฏิบัติเรารู้สึกว่าที่ดินนั้นใช้ในการตั้งโรงงานเพื่อทำการผลิตซึ่งจะไม่สามารถขายได้ภายในระยะเวลา 1 ปี นอกเสียจากจะขายเมื่อกิจการย้ายโรงงานใหม่หรือใกล้จะเลิกกิจการ

ที่นี่เราควรจะกลับมาดูว่าเงินที่ลงทุนในสินทรัพย์นั้นสามารถก่อให้เกิดรายได้

และสร้างผลตอบแทนคืนแก่ผู้ลงทุนมากน้อยแค่ไหนการบริหารสินทรัพย์ที่ดีย่อมสร้างผลตอบแทนสูง แต่หากใช้สินทรัพย์ไม่คุ้มค่า ย่อมทำให้ผลตอบแทนต่ำ อาจทำให้ขาดทุนและเสียโอกาสที่จะได้ผลกำไรเพิ่มขึ้น

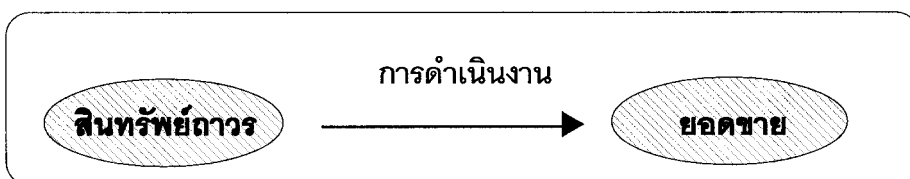
อัตราส่วนที่แสดงถึงประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ ได้แก่ **อัตราการหมุนเวียนของลูกหนี้ (Account receivable turnover)** นอกจากจะใช้ประเมินสภาพคล่องของกิจการแล้ว ยังสามารถใช้ในการประเมินประสิทธิภาพในการใช้สินทรัพย์ได้ กล่าวคือ หากกิจการมีการขายเชื่อด้วยจำนวนรอบยิ่งสูงเท่าใด ก็ยิ่งมีโอกาสเรียกเก็บเงินจากลูกหนี้ได้เร็วซึ่งจะช่วยให้ระยะเวลาการเก็บหนี้โดยเฉลี่ยเร็วขึ้นด้วย อันเป็นการแสดงถึงการบริหารลูกหนี้ที่มีประสิทธิภาพ เพื่อป้องกันปัญหาหนี้สูญให้น้อยที่สุด

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น อัตราการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า} &= \frac{\text{ยอดขาย/ลูกหนี้}}{\text{และ ระยะเวลาที่เก็บเงินได้}} \\ &= \frac{365 \text{ วัน (ใน 1 ปี)}}{\text{อัตราการหมุนเวียนลูกหนี้การค้า}} \end{aligned}$$

นอกจากนี้ยังควรพิจารณาถึงประสิทธิภาพของสินค้าด้วย โดยใช้ **อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ (Inventory turnover)** ซึ่งจะช่วยให้ทราบว่ากิจการมีการเก็บหรือมีการใช้สินค้าก็กรอบในงวดบัญชี หากมีจำนวนรอบสูง แสดงถึงการที่สินค้าสามารถหมุนเวียนได้คล่อง หรือมีการบริหารสินค้าคงเหลือได้ดี ไม่เก็บรักษาสินค้าไว้นานหรือมากเกินไป ทั้งนี้ควรวิเคราะห์เปรียบเทียบอัตราการหมุนเวียนของปีที่ผ่านมาด้วยเพื่อให้ทราบว่ามีการบริหารสินค้าที่ดีขึ้นหรือแย่ลง

$$\begin{aligned} \text{ดังนั้น อัตราการหมุนเวียนของสินค้าคงเหลือ} &= \frac{\text{ต้นทุนสินค้าที่ขาย/}}{\text{สินค้าคงเหลือ}} \\ \text{และ ระยะเวลาที่เก็บสินค้าคงเหลือ} &= \frac{365 \text{ วัน/อัตราการ}}{\text{หมุนเวียนสินค้าคงเหลือ}} \end{aligned}$$

ในบางกรณีของกิจการที่ทำการผลิตสินค้าโดยใช้การลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเช่น เครื่องจักรต่าง ๆ ในมูลค่าสูงเนื่องจากสินทรัพย์เหล่านี้ลงทุนด้วยเงินที่ต้องจัดหา มาด้วยต้นทุนทางการเงินทั้งสิ้น ดังนั้นควรพิจารณาโดยใช้ **อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร (Fixed assets turnover)** การวิเคราะห์การใช้ประโยชน์จากสินทรัพย์ถาวรให้เกิดประสิทธิภาพสูงสุดจึงเป็นสิ่งจำเป็นเพื่อให้ทราบว่ากิจการได้มีการลงทุนเพื่อสร้างรายได้เหมาะสมหรือไม่

ภาพที่ 1 : แสดงการลงทุนในสินทรัพย์ถาวรเพื่อก่อให้เกิดยอดขาย

ที่มา : (ผู้ช่วยศาสตราจารย์พรณูภา ธุวนิมิตรกุล, พศ.2548 หน้า 92)

ดังนั้น อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวร = ยอดขาย/สินทรัพย์ถาวร
หากกิจการมีค่าอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ถาวรสูง แสดงว่ากิจการมีการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพมาก

หรืออาจจะประเมินจากสินทรัพย์ทั้งหมดโดยใช้ **อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์ทั้งหมด** (Total assets turnover) การวิเคราะห์อัตราส่วนนี้ก็เพื่อพิจารณาว่ากิจการสามารถสร้างรายได้คุ้มค่างับเงินลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมดเพียงใด หากคำนวณอัตราส่วนนี้ได้ค่าออกมาสูง แสดงว่ากิจการสามารถใช้สินทรัพย์ทั้งหมดได้อย่างคุ้มค่า ซึ่งเป็นการพิจารณาในภาพรวมแม้ว่าในความเป็นจริงสินทรัพย์บางรายการอาจไม่ได้ใช้ประโยชน์อย่างเต็มที่ ทำให้คำนวณอัตราส่วนได้ค่าออกมาต่ำ ก็เป็นสัญญาณว่ามีการใช้สินทรัพย์บางรายการไม่คุ้มค่า อาจมีสินทรัพย์นั้น ๆ มากเกินความจำเป็นหรืออาจเป็นเพราะกิจการขายสินค้านั้นได้ต่ำเกินไป

ดังนั้น อัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์รวม = ยอดขาย/สินทรัพย์รวม

การวัดความสามารถในการบริหารหนี้สิน

ธุรกิจส่วนใหญ่จัดหาสินทรัพย์ต่าง ๆ มาลงทุนในกิจการนั้น ได้มาจาก 2 ส่วน คือ ส่วนเงินทุนของกิจการเอง และส่วนของเจ้าหนี้ ซึ่งกิจการกู้ยืมเงินมาใช้ในการดำเนินงานเมื่อหนี้ถึงกำหนดก็ต้องจ่ายคืนหนี้พร้อมดอกเบี้ยจ่าย

การมีหนี้มากอาจจะมีข้อดี ในแง่ที่เราใช้ส่วนเงินทุนน้อย ถ้าอัตราดอกเบี้ยที่กิจการกู้ยืมมาต่ำกว่าผลตอบแทนจากการลงทุน ก็จะทำให้ผลตอบแทนต่อทุก ๆ บาทของเงินลงทุนมีค่าสูงขึ้น แต่ข้อเสียก็มีคือ กิจการจะมีความตึงตัวในเรื่องการหาเงินมาจ่ายดอกเบี้ยและจ่ายคืนเงินต้น กิจการที่กู้ยืมเงินมาก ๆ ก็จะมีความเสี่ยงมาก เนื่องจากอาจหมุนเงินไม่ทันโดยเฉพาะถ้ากู้ยืมระยะสั้นมากกว่ากู้ยืมในระยะยาว

การวัดความสามารถในการบริหารหนี้สินนั้น เป็นการวัดความสามารถในการใช้คืนหนี้สิน ตลอดจนการวัดความเสี่ยงของกิจการที่อาจจะเกิดขึ้น เนื่องจากการมีหนี้สินมากเกินไป ซึ่งมีตัววัดดังนี้

อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม (Debt to total assets) แสดงถึงสัดส่วนการลงทุนในสินทรัพย์ทั้งหมดว่า กิจการใช้เงินจากส่วนของหนี้สินคิดเป็นร้อยละเท่าใดของสินทรัพย์รวม กิจการที่มีส่วนของหนี้สินต่อสินทรัพย์สูง แสดงว่ามีการใช้เงินทุนจากหนี้สินรวมสูง ย่อมมีความเสี่ยงในการชำระหนี้สูง หรืออาจพิจารณาในอีกแง่หนึ่งคือกิจการมีสินทรัพย์ทั้งหมดที่จะสามารถนำไปจ่ายชำระหนี้ได้เพียงใดทั้งนี้เจ้าหนี้และผู้ลงทุนย่อมพอใจมากกว่าหากเห็นอัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวมต่ำ เพราะแสดงว่ากิจการใช้เงินทุนจากส่วนเงินลงทุนมากกว่าการกู้ยืม

ดังนั้น อัตราส่วนหนี้สินต่อสินทรัพย์รวม = หนี้สินรวม/สินทรัพย์รวม

อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น (Debt to equity) เป็นการวัดส่วนของหนี้สินอีกแบบหนึ่งโดยการวัดเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้นแสดงให้เห็นว่าหนี้สินของบริษัทมีอยู่เท่าใด เมื่อเทียบกับส่วนของผู้ถือหุ้น หากอัตรานี้มีค่าสูงมาก ๆ แสดงว่ากิจการมีหนี้สินมากเมื่อเทียบกับทุน จึงอาจจะมีความเสี่ยงค่อนข้างมาก และเมื่อพิจารณาทางผู้ให้กู้หรือสถาบันทางการเงินจะกำหนดไว้ว่าจะไม่ให้กู้ยืมแก่กิจการที่มี debt to equity มากกว่า 2 เพราะกิจการมีความเสี่ยงสูงในการจ่ายชำระดอกเบี้ยและจ่ายคืนเงินต้น

แต่อย่างไรก็ตามการใช้เงินทุนจากหนี้สินก็สามารถเพิ่มกำไรหรือช่วยประหยัดค่าใช้จ่ายได้ เพราะ**หนี้สินมีต้นทุนต่ำกว่าต้นทุนจากส่วนทุน** และช่วยประหยัดภาษีจากส่วนของดอกเบี้ยจ่าย ดังนั้นการเพิ่มหนี้สินย่อมมีส่วนที่จะช่วยเพิ่มความมั่งคั่งแก่ผู้ถือหุ้นตลอดจนช่วยเพิ่มศักยภาพในการแข่งขันได้

$$\text{ดังนั้น อัตราส่วนหนี้สินรวมต่อส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{หนี้สินรวม}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}}$$

อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย (Time interest earned)

เป็นการวัดความสามารถในการสร้างผลกำไรจากการดำเนินงานว่าเพียงพอสำหรับการจ่ายชำระดอกเบี้ยจ่ายซึ่งเป็นต้นทุนจากการก่อหนี้หรือไม่ถ้าอัตราส่วนสูงความเสี่ยงที่เจ้าหนี้จะได้รับชำระดอกเบี้ยและเงินต้นยิ่งต่ำรวมทั้งบ่งบอกถึงความมั่นคงของกิจการเพราะกิจการต้องจ่ายค่าใช้จ่ายต่าง ๆ ในการดำเนินงานรวมทั้งเงินเดือนพนักงานก่อนที่จะมีกำไรเหลือมาชำระดอกเบี้ยได้ และหากกิจการมีอัตราส่วนกำไรต่อดอกเบี้ยจ่ายสูงโอกาสที่ผู้ลงทุนจะได้รับเงินปันผลย่อมสูงขึ้นเช่นเดียวกัน ตามปกติอัตราส่วนนี้ควรจะมีค่ามากกว่า 1 หรือมีตั้งแต่ 2 เท่าขึ้นไป เพราะว่าถ้ามีค่าเท่ากับ 1 หมายความว่ากำไรที่ได้เบื้องต้นเพียงพอจ่ายแค่ดอกเบี้ยจ่ายเท่านั้น หลังจากหักดอกเบี้ยจ่ายแล้วกิจการก็ไม่มีกำไรเหลืออยู่เลย

$$\text{อัตราส่วนแสดงความสามารถในการจ่ายดอกเบี้ย} = \frac{\text{กำไรก่อนดอกเบี้ยและภาษี/ดอกเบี้ยจ่าย}}$$

สรุปได้ว่าตัววัดความสามารถในการบริหารหนี้สินนี้เป็นตัวเลขที่จะแสดงให้เห็นว่า กิจการจะสามารถจัดการกับหนี้สินของตนเองได้มากน้อยเพียงใด อย่างไรก็ตาม การที่กิจการมีหนี้สินมากนั้น ไม่ใช่เป็นสิ่งเลวร้ายเสมอไป ถ้าตราบใดที่กิจการยังมีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้คืนเงินต้นและดอกเบี้ยจ่ายได้โดยไม่มี ความตึงเครียดมากและมีเงินเหลือหรือมีสภาพคล่องเพียงพอที่จะมีเงินทุนหมุนเวียนภายในกิจการได้โดยไม่ฝืดเคือง

การวัดความสามารถในการบริหารสภาพคล่อง

สภาพคล่อง(Liquidity) หมายถึง ความสามารถในการเปลี่ยนสินทรัพย์หมุนเวียนให้กลายเป็นเงินสดในจำนวนที่เพียงพอและทันเวลาสำหรับชำระหนี้สินระยะสั้นเพื่อป้องกันความเสี่ยงจากเงินสดขาดมือหรือมาใช้หมุนเวียนในกิจการ การขาดสภาพคล่องจะทำให้กิจการเกิดปัญหานานัปการในการดำเนินงาน อาจถูกฟ้องร้องจากเจ้าหนี้ในกรณีไม่มีความสามารถในการจ่ายชำระหนี้หรืออาจถึงขั้นล้มละลายได้

อัตราส่วนที่ใช้วัดสภาพคล่องหรือความสามารถในการชำระหนี้สินระยะสั้นมี 2 ประเภทคือ

ประเภทแรกคือ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียน (Current Ratio)** แสดงถึงสินทรัพย์หมุนเวียนมีเป็นกี่เท่าของหนี้สินหมุนเวียนที่มีอยู่ สินทรัพย์หมุนเวียนเป็นเงินลงทุนที่สามารถเปลี่ยนกลับเป็นเงินสดได้ภายในระยะเวลา 1 ปี ในขณะที่หนี้สินหมุนเวียนเป็นภาระผูกพันระยะสั้น ที่ต้องจ่ายคืนภายในระยะเวลา 1 ปี เช่นกันอัตราส่วนนี้จึงใช้ในการวัดสภาพคล่องของธุรกิจ

ยิ่งอัตราส่วนเงินทุนหมุนเวียนสูง แสดงว่ากิจการยังมีสภาพคล่องสูง เจ้าหนี้ย่อมมั่นใจได้ว่า กิจการจะสามารถชำระหนี้ที่จะถึงกำหนดได้ ค่า Current ratio ที่มีมากกว่า 1 เท่า แสดงว่ากิจการมีสินทรัพย์หมุนเวียนเหลือมากกว่าหนี้สินหมุนเวียน

อัตราเงินทุนหมุนเวียน - งบดุลแบบ		บริษัท เพ็ญฟ้า จำกัด	
งบดุล		ณ 31 ธันวาคม 2549	
		2,844,000 = 3.73 เท่า	
		762,000	
		หน่วย : พันบาท	
สินทรัพย์		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินหมุนเวียน	
เงินสด	252.0	เจ้าหนี้การค้า	462.0
หลักทรัพย์และ ความต้องการของตลาด	62.4	ตั๋วเงินจ่าย	120.0
ลูกหนี้การค้า	1,020.0	หนี้สินที่ครบกำหนดในขณะนี้	60.0
สินค้าคงเหลือ	1,509.6	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	120.0
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	2,844.0	หนี้สินหมุนเวียนรวม	762.0
สินทรัพย์ถาวร		หนี้สินระยะยาว	360.0
สินทรัพย์ถาวรสุทธิ	2,796.0	ส่วนของผู้ถือหุ้น	4,518.0
สินทรัพย์รวม	5,640.0	หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,640.0
เงินทุนหมุนเวียนสุทธิ		2,844,000 - 762,000 = 2,082,000	
= สินทรัพย์หมุนเวียน - หนี้สินหมุนเวียน			

ภาพที่ 2 งบดุล : แสดงให้เห็นการคำนวณหาอัตราเงินทุนหมุนเวียน (Current ratio)

ที่มา : (จิรพร สุเมธิประสิทธิ์, การวิเคราะห์ทางการเงิน)

จากตัวอย่างงบดุล บริษัทเพียงฟ้า จำกัด ค่าที่คำนวณได้ของปี 2549 แสดงว่าทุก ๆ 1 บาท ของหนี้สินหมุนเวียน มีสินทรัพย์หมุนเวียนอยู่ 3.73 บาทที่จะสามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดเพื่อใช้ในการชำระหนี้สินหมุนเวียนนั้น หรือบอกได้ว่าสินทรัพย์หมุนเวียนมีจำนวน 3.73 เท่าของหนี้สินหมุนเวียนที่มีอยู่

ประเภทสุดท้ายคือ **อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว** (Quick ratio หรือ Acid-test ratio) เนื่องจากส่วนของสินค้ำคงเหลือ จัดได้ว่าเป็นสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องต่ำที่สุดเมื่อเทียบกับสินทรัพย์หมุนเวียนอื่น ๆ เนื่องจากต้องใช้เวลามากกว่าในการเปลี่ยนเป็นเงินสดและมูลค่าที่มีอยู่ในบัญชีอาจมีค่าต่างไปจากมูลค่าตลาดที่จะขายสินค้ำนั้นอันเนื่องจากสินค้ำนั้นเสื่อมสภาพหรือล้าสมัยในการวัดสภาพคล่อง จึงนิยามหักเอาส่วนของสินค้ำคงเหลือออกจากสินทรัพย์หมุนเวียนก่อน

$$\text{ดังนั้น อัตราส่วนเงินทุนหมุนเร็ว} = \frac{\text{สินทรัพย์หมุนเวียน} - \text{สินค้ำคงเหลือ}}{\text{หนี้สินหมุนเวียน}}$$

เนื่องจาก Quick ratio เป็นการวัดสภาพคล่องที่ค่อนข้างเข้มงวด ดังนั้น Quick ratio จะมีค่าน้อยกว่า Current ratio เนื่องจาก Quick ratio ไม่นับเอาส่วนของสินค้ำคงเหลือเข้าไปในสินทรัพย์ที่มีสภาพคล่องด้วย กิจกรรมที่มีค่านี้นสูง ก็แสดงว่ามีสภาพคล่องสูง

บริษัท เพียงฟ้า จำกัด		2,544,000 - 1,509,600	
งบดุล		762,000	
ณ 31 ธันวาคม 2549		= 1.75 ml	
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม - หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น		หน่วย: พันบาท	
สินทรัพย์หมุนเวียน		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	
เงินสด	252.0	หนี้สินหมุนเวียน	
ลูกหนี้การค้า	62.4	เจ้าหนี้การค้า	462.0
ลูกหนี้การค้า	1,020.0	ตั๋วเงินจ่าย	120.0
สินค้ำคงเหลือ	1,509.6	หนี้สินที่ครบกำหนดในเป็นี้	60.0
สินทรัพย์หมุนเวียนรวม	2,844.0	ค่าใช้จ่ายค้างจ่าย	120.0
สินทรัพย์ถาวร		หนี้สินหมุนเวียนรวม	762.0
สินทรัพย์ถาวรสุทธิ	2,796.0	หนี้สินระยะยาว	360.0
สินทรัพย์รวม	5,640.0	ส่วนของผู้ถือหุ้น	4,518.0
		หนี้สินและส่วนของผู้ถือหุ้น	5,640.0

ภาพที่ 3 งบดุล : แสดงให้การคำนวณหาอัตราเงินทุนหมุนเร็ว (Quick ratio) ที่มา : (จิรพร สุเมธิประสิทธิ์, การวิเคราะห์ทางการเงิน)

จากตัวอย่างในงบดุลแสดงว่า บริษัทเพียงฟ้าจำกัดค่าที่คำนวณได้ของปี 2549 แสดงว่าทุก ๆ 1 บาท ของหนี้สินหมุนเวียน บริษัทฯ มีสินทรัพย์หมุนเวียนที่มีสภาพคล่องสูงถึง 1.75 บาท สามารถเปลี่ยนเป็นเงินสดได้เร็วเพียงพอที่จะจ่ายหนี้สินหมุนเวียน

การวัดความสามารถในการทำกำไร

เป้าหมายหลักในการดำเนินธุรกิจคือการสร้างผลกำไร โดยเงินที่ได้จากกำไรในการดำเนินงาน ไม่อาจบอกได้ว่ามีการบริหารที่มีประสิทธิภาพเพียงใด เพราะธุรกิจที่มีขนาดใหญ่รวมทั้งมีสินทรัพย์สูง และมียอดขายสูง ย่อมไม่สามารถนำผลกำไรไปเปรียบเทียบกับธุรกิจที่มีขนาดเล็กกว่า ดังนั้นการประเมินความสามารถในด้านของรายได้ ต้นทุนและค่าใช้จ่ายต่าง ๆ จึงควรพิจารณาจากประสิทธิภาพจากการทำกำไรซึ่งสามารถวิเคราะห์ได้ดังนี้

อัตรากำไรสุทธิ(Net profit margin) เป็นสัดส่วนของยอดขายที่เหลืออยู่สุทธิหลังจากหักต้นทุนสินค้าที่ขาย ค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน ดอกเบี้ยจ่าย ตลอดจนภาษีเงินได้ โดยส่วนที่เหลือสุทธินี้จะเป็นส่วนที่ผู้เป็นเจ้าของได้รับจากเงินที่นำมาลงทุนนั่นเอง

$$\text{ดังนั้น อัตรากำไรสุทธิ} = \text{กำไรสุทธิ/ยอดขาย}$$

ถ้าอัตรากำไรสุทธิสูงแสดงว่ากิจการมีความสามารถในการทำกำไรต่อหน่วยได้มาก ทั้งนี้ก็ขึ้นกับชนิดของธุรกิจด้วย ธุรกิจที่มีการลงทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์สูงก็จะมีอัตรากำไรสุทธิที่สูงเนื่องจากเป็นสินค้าที่สร้างความแตกต่างจากคู่แข่งมีโอกาสในการกำหนดราคาสินค้าให้สูงได้ในทางตรงข้ามธุรกิจประเภทค้าปลีกจะต้องอาศัยความเร็วในการหมุนเวียนสินค้า จะมีอัตรากำไรสุทธิต่ำ แต่ก็สามารถทำกำไรได้มากเนื่องจากปริมาณการขายและการหมุนเวียนของสินค้ามีมาก

การประเมินประสิทธิภาพในการทำกำไรอาจพิจารณาถึงความคุ้มค่าของการลงทุนโดยพิจารณาจาก**อัตราผลตอบแทนจากการลงทุน(Return on Investment : ROI)** ซึ่งสามารถประเมินได้ 2 ลักษณะ คือเปรียบเทียบกับสินทรัพย์ที่มีไว้ดำเนินงานกับเปรียบเทียบกับที่มาของเงินทุน ดังนี้

อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ (Return on Assets : ROA) เป็นการวัดว่าสินทรัพย์รวมของกิจการก่อให้เกิดกำไรได้มากน้อยแค่ไหน บางครั้งแม้ว่าอัตราการหมุนเวียนของสินทรัพย์จะสูงคือใช้สินทรัพย์ก่อให้เกิดยอดขายได้ดี แต่ถ้าไม่ควบคุมค่าใช้จ่ายให้ดีแล้วกำไรที่จะได้จากการใช้สินทรัพย์นี้ก็จะมีน้อยไปด้วยตรงกันข้าม ถ้าอัตรากำไรสูงขึ้น แต่อัตรากำไรสุทธิของสินทรัพย์ต่ำ จะทำให้อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์ต่ำซึ่งกิจการที่มีลักษณะเช่นนี้มักเป็นธุรกิจที่ต้องลงทุนในสินทรัพย์ถาวรสูงแต่มีผลกำไรดีเช่นธุรกิจการสื่อสาร เป็นต้น

$$\text{ดังนั้น อัตราผลตอบแทนจากสินทรัพย์} = \frac{\text{กำไรสุทธิ} \times 100}{\text{สินทรัพย์รวม}}$$

ข้อเสียของการใช้ ROA ก็คือ ค่า ROA นั้นขึ้นอยู่กับสัดส่วนของหนี้สิน กล่าวคือ ถ้าสินทรัพย์ส่วนใหญ่ของกิจการเกิดขึ้นจากการกู้ยืม กิจการก็ต้องจ่ายดอกเบี้ยมาก ซึ่งทำให้กำไรสุทธิลดลง และทำให้ ROA ลดลงด้วย

อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น (Return on Equity : ROE) เป็นการวัดว่าเงินลงทุนที่ผู้ถือหุ้นลงไปสามารถนำไปสร้างกำไรให้กับกิจการเท่าใด ถ้า ROE สูง ก็จะสะท้อนว่า กิจการได้ใช้เงินทุนของผู้ถือหุ้นอย่างคุ้มค่า ผู้ถือหุ้นก็จะพอใจ เพราะมีโอกาสจะได้รับเงินปันผลตอบแทนกลับมามาก โดยปกติระดับ ROE จะสูงหรือต่ำจะเป็นไปในทิศทางเดียวกับ ROA

$$\text{ดังนั้น อัตราผลตอบแทนจากส่วนของผู้ถือหุ้น} = \frac{\text{กำไรสุทธิ}}{\text{ส่วนของผู้ถือหุ้น}} \times 100$$

อย่างไรก็ดี ROE ก็มีข้อเสียในแง่ที่ว่าค่า ROE ขึ้นอยู่กับโครงสร้างของหนี้สิน กล่าวคือ ถ้ากิจการมีสัดส่วนของหนี้สินมาก ROE จะมีค่าสูงขึ้น เนื่องจากการใช้หนี้สินมาก ทำให้ลงทุนน้อย จะทำให้กำไรต่อหนึ่งหน่วยของเงินลงทุนมาก ซึ่งจะเป็นไปได้ก็ต่อเมื่อดอกเบี้ยจ่ายมีค่าน้อยกว่าอัตราผลตอบแทนจากการลงทุน

ดังนั้นพอจะสรุปได้ว่า トラบดีที่ ROA มีค่าสูงกว่าอัตราดอกเบี้ย トラบนั้น ROE ก็ยังสูงกว่า ROA การหาค่าต่าง ๆ เหล่านี้ออกมาก็เพื่อตรวจสอบว่าการที่ ROE สูงนั้น สูงมาจาก ROA ซึ่งเป็นการใช้สินทรัพย์อย่างมีประสิทธิภาพหรือว่าเกิดจากการใช้ข้อได้เปรียบจากการก่อหนี้ในสภาวะที่อัตราดอกเบี้ยอยู่ในระดับต่ำ

บรรณานุกรม

อินเทอร์เน็ต

แหล่งความรู้นักลงทุน. ในเว็บไซต์ บริษัทหลักทรัพย์ เอเซียพลัส จำกัด(มหาชน).

[Online].Available

http://inv2.asiaplus.co.th/abn/web/thai/pdf_investor/thai/finance.pdf

รายงานวิเคราะห์งบการเงิน...บอกอะไรบ้าง. [Online].Available

http://dusithost.dusit.ac.th/~rattana_won/data/FASA/FASA5.htm

(2550,พฤศจิกายน 28)

มาวิเคราะห์งบการเงินอย่างง่ายกันดีกว่า.[Online].Available

http://dusithost.dusit.ac.th/~rattana_won/data/FASA/FASA7.htm

(2550,พฤศจิกายน 28)

วิวัฒนาการของโลกาภิวัตน์

จตุรภัทร จันทรทิพย์*

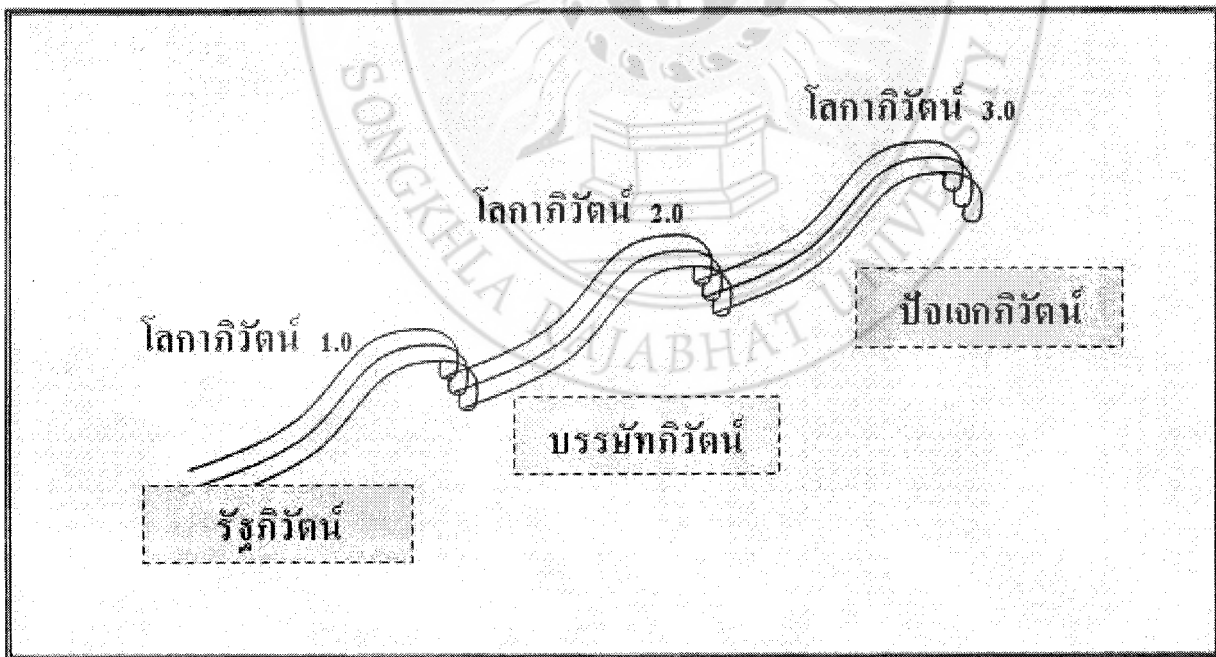
เมื่อพูดถึงคำว่า **โลกเสรี** เชื่อว่าทุกคนย่อมมีความปรารถนาที่จะเห็นความเปลี่ยนแปลงของโลกให้มีเสรีในทุก ๆ ด้านที่เห็นเป็นรูปธรรมอย่างเด่นชัดในปัจจุบัน คือ โลกเสรีทางการค้า ซึ่งนานาประเทศต่างมีการขับเคลื่อนให้เกิดความมีเสรีอย่างต่อเนื่อง และพยายามเปิดพรมแดนของประเทศของตนออกโดยส่งเสริมให้มีการเคลื่อนไหลของสินค้า บริการ ตลอดจนทรัพยากรในการผลิตได้อย่างเสรีดังเห็นได้จากความร่วมมือระหว่างกันในรูปแบบของพหุภาคี อันเกิดจากการรวมกลุ่มประเทศตามเขตเศรษฐกิจในภูมิภาคต่าง ๆ ต่อมาจึงได้พัฒนาความร่วมมือในระดับภูมิภาคในรูปของเขตการค้าเสรีหรือ FTA (Free Trade Area) ซึ่งกำลังเป็นประเด็นร้อนแรงอยู่ในขณะนี้ การร่วมมือทางการค้าระหว่างประเทศนั้นนับว่าเป็นสิ่งที่ไม่อาจปฏิเสธและไม่สามารถหลีกเลี่ยงได้และเป็นปัจจัยผลักดันให้เกิดการมุ่งประสานประเทศต่างๆ เพื่อก้าวไปสู่ **หนึ่งโลกหนึ่งระบบการค้า** ซึ่งกล่าวได้ว่าเป็นกระบวนการขับเคลื่อนแห่งกระแสโลกาภิวัตน์นั่นเอง (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2549)

คำว่าโลกาภิวัตน์ (globalization) นั้นได้มีการกล่าวถึงกันเป็นอย่างมากในปัจจุบัน และมีนักคิดหลายท่านด้วยกันที่ได้ให้ความหมายเอาไว้ อาทิ Hill, Charles W.L. (อ้างถึงไนร์ตนา สายคณิต และพุทธกาล รัชธร, 2549) กล่าวว่า "โลกาภิวัตน์เป็นแนวโน้มของการเปลี่ยนแปลงของเศรษฐกิจโลกไปในทางประสานกันเป็นหนึ่งเดียวและมีการพึ่งพาระหว่างกันมากขึ้นโดยที่แนวโน้มเป็นไปในลักษณะลดการยึดความเป็นชาติ (denationalization) ซึ่งทำให้เขตแดนของความเป็นชาติมีความหมายน้อยลงในแง่ของการทำธุรกิจเมื่อเป็นเช่นนั้นโลกาภิวัตน์จึงผลักดันให้สินค้าและบริการ เงินทุน และมนุษย์ สามารถเคลื่อนย้ายข้ามเขตแดนของประเทศได้อย่างเสรีมากขึ้น"

ในทัศนะของ Griffin, R.W. และ Pustay, M.W. ได้จำกัดความหมายของคำว่าโลกาภิวัตน์ไว้คือ "การประสานเป็นหนึ่งเดียวกันอย่างไม่ลดละทางการตลาดของชาติต่างๆ และเทคโนโลยี ในทิศทางที่ทำให้บุคคล บริษัท และประเทศชาติต่าง ๆ สามารถติดต่อไปทั่วโลกได้ไกลมากขึ้นรวดเร็วขึ้นลึกมากขึ้น และมีต้นทุนถูกลงกว่าเดิมที่เคยเป็นมาในอดีต"

* อาจารย์ประจำสาขาวิชาเศรษฐศาสตร์

อันที่จริงกระแสแห่งโลกาภิวัตน์นั้นมีมาเรื่อยๆ ใหม่ที่เพิ่งเกิดขึ้นในไม่กี่ปีมานี้สัก แต่เป็นเรื่องที่เคยเกิดมาแล้วในอดีตและยังสืบเนื่องมาจนถึงปัจจุบัน ภายใต้กระบวนการผลักดันที่เปลี่ยนแปลงรูปแบบไปตามกาลเวลาเท่านั้นเอง หากได้มีโอกาสอ่านหนังสือ *The World Is Flat เล่ม 1* ของ Thomas L. Friedman หนังสือเล่มนี้ได้กล่าวถึงกระบวนการเปลี่ยนแปลงของโลกาภิวัตน์ว่าสามารถแบ่งออกได้เป็น 3 ยุคด้วยกันคือ ในยุคโลกาภิวัตน์ 1.0 (ยุคล่าอาณานิคม) ในยุคโลกาภิวัตน์ 2.0 (การปฏิวัติอุตสาหกรรมและการเข้ายึดครองของบริษัทข้ามชาติ) และในยุคโลกาภิวัตน์ 3.0 (การขับเคลื่อนในระดับบุคคล) ในขณะที่ ดร. สุวิทย์ เมษินทรีย์ ก็สนับสนุนแนวคิดดังกล่าวของ Friedman โดยมีทัศนะเกี่ยวกับเรื่องดังกล่าวเอาไว้ในหนังสือจุดเปลี่ยนประเทศไทย เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์ เอาไว้ว่า ระลอกคลื่นของโลกาภิวัตน์นั้นเกิดขึ้นมาแล้วด้วยกัน 3 ระลอก ในระลอกแรกเป็นเรื่องของรัฐภีวัตน์ หรือการแสวงหาอำนาจจากการล่าอาณานิคม (globalization of nationstates) ระลอกที่สองกล่าวถึงบริษัทภีวัตน์ (globalization of companies) และระลอกที่สามจากอิทธิพลของอินเทอร์เน็ตส่งผลให้เกิดปัจเจกภีวัตน์ (globalization of people) ขึ้น พอที่จะสรุปให้เห็นระลอกคลื่นของกระแสโลกาภิวัตน์ได้ดังรูปที่ 1.1

รูปที่ 1.1 : ระลอกคลื่นแห่งการเปลี่ยนแปลงของกระแสโลกาภิวัตน์
ที่มา : ปรับปรุงจาก สุวิทย์ เมษินทรีย์ (2549 : 35)

โลกาภิวัตน์ในยุคแรก เริ่มต้นเมื่อปี ค.ศ. 1492 หรือกว่า 500 ปีมาแล้ว ซึ่งเป็นยุคที่หลาย ๆ ประเทศในยุโรปต่างออกเดินทางสำรวจดินแดนใหม่เพื่อการแสวงหาสินค้าและเส้นทางลำเลียงเพื่อประโยชน์การค้าของตนผลที่เกิดขึ้นทำให้มีการค้นพบดินแดนใหม่ ๆ อันได้แก่ทวีปอเมริกา ทวีปออสเตรเลีย และหมู่เกาะต่าง ๆ มากมาย ประเทศมหาอำนาจทั้งโปรตุเกส สเปน ฝรั่งเศส เนเธอร์แลนด์ และอังกฤษต่างแก่งแย่งกันเข้ายึดครองดินแดนต่าง ๆ เพื่อเป็นอาณานิคมของตน และผูกขาดการแสวงหาผลประโยชน์จากดินแดนเหล่านั้น จากการเป็นแหล่งวัตถุดิบและแรงงานราคาถูกเป็นแหล่งกระจายสินค้าสำเร็จรูปที่ทำขึ้นจากวัตถุดิบและแรงงานของประเทศมหาอำนาจที่เข้ายึดครอง จากความสำคัญดังกล่าวประเทศมหาอำนาจทั้งหลายจึงพยายามที่จะกีดกันกั่งแย่งดินแดนอาณานิคมด้วยกำลังทหารและกองทัพเรือ และมีความพยายามในการที่จะป้องกันการค้าในดินแดนอาณานิคมของตน

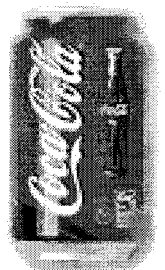
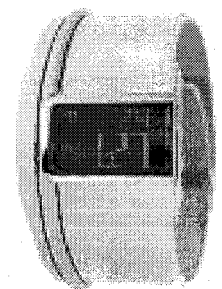
หากประเทศใดมีการค้าที่มั่งคั่งรุ่งเรืองสองทัพของประเทศนั้นก็พลอยใหญ่โตเข้มแข็ง และยังผลให้ประเทศนั้นมีความมั่นคงตามไปด้วยในทำนองกลับกันหากกองทัพอ่อนแอหรือเสียหายจากการรบก็จะทำให้ประเทศนั้นเกิดความเสื่อมถอยทางการค้า ผลตามมาก็คือความเสื่อมถอยทางเศรษฐกิจอันนำไปสู่ความเสื่อมโทรมของชาติดังนั้นประเทศต่าง ๆ จึงจำเป็นต้องระวังรักษาผลประโยชน์ของตนไว้ให้มั่นคงด้วยการมีกำลังรบเป็นจำนวนมากพอที่จะคุ้มครองป้องกันรักษาผลประโยชน์ของตนไว้ให้ได้ การคุ้มครองป้องกันนั้นมีได้จำกัดเขตอยู่แต่เฉพาะอาณาเขตของตนแต่อย่างเดียวแต่จะต้องมีความสามารถที่จะคุ้มครองป้องกันผลประโยชน์ของตนจากแหล่งผลประโยชน์มาสู่อาณาเขตของตนได้อย่างปลอดภัยความต้องการที่จะปกป้องคุ้มครองและสนับสนุนการค้าของประเทศต่าง ๆ จึงได้กลายเป็นองค์ประกอบสำคัญของการค้าในยุคนี้

โดยสรุปพลังขับเคลื่อนซึ่งนำไปสู่การประสานโลกเข้าเป็นหนึ่งเดียวกันในยุคนี้ก็คือแสนยานุภาพทางทหารที่จะเป็นตัวสะท้อนว่าประเทศต่าง ๆ นั้นมีอำนาจในทางเศรษฐกิจมากน้อยเพียงใดหากอำนาจทางทหารของรัฐแข็งแกร่งย่อมหมายถึงการมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจเหนือประเทศอาณานิคมมาก และประเทศใดมีอาณานิคมมากก็ย่อมมีบทบาทบนเวทีการค้าโลกมากเช่นกัน

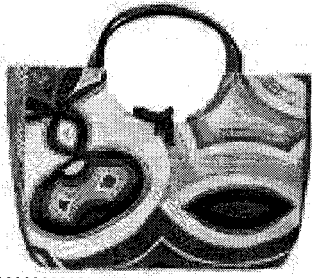
โลกาภิวัตน์ในยุคที่สอง มีจุดเริ่มต้นหลังจากการปฏิวัติอุตสาหกรรมในประเทศอังกฤษ ในช่วงนี้มีการพัฒนาเทคโนโลยีเป็นอย่างมากโดยเฉพาะการพัฒนาทางด้านสื่อสารและโทรคมนาคมเป็นผลทำให้โลกถูกย่อขนาดลงไปอีกในขณะที่การล่าดินแดนอาณานิคมได้เปลี่ยนรูปแบบไปเป็นการมีอิทธิพลทางเศรษฐกิจเหนือประเทศอื่น ๆ ในรูปแบบของความพยายามที่จะประสานเป็นหนึ่งเดียว และได้พัฒนาจนกระทั่งกลายเป็นความร่วมมือในรูปแบบของเขตการค้าเสรีซึ่งกระแสของโลกาภิวัตน์ในยุคนี้จึงเป็นผลพวงจากนโยบายทางเศรษฐกิจต่าง ๆ และจากการดำเนินธุรกิจระหว่างประเทศในรูปแบบของบริษัทข้ามชาติ

เมื่อพิจารณาความหมายของบริษัทข้ามชาติ (multinational corporations) ก็สามารรถที่จะให้คำนิยามได้ว่าบริษัทข้ามชาติเป็นการดำเนินธุรกิจที่ครอบคลุม การดำเนินงานมากกว่าในหนึ่งประเทศโดยที่บริษัทข้ามชาตินั้นจะดำเนินการผ่านการ ลงทุนทางตรงความสำคัญของบริษัทข้ามชาติอยู่ตรงที่ขนาดของมูลค่าการลงทุน คาดการณ์กันว่ามูลค่าการลงทุนของบริษัทข้ามชาตินั้นมีมูลค่าประมาณ 3 ล้าน ล้านเหรียญดอลลาร์สหรัฐ มีจำนวนกว่า 65,000 บริษัท และมีสาขาบริษัทภายใต้ การควบคุมของบริษัทข้ามชาติประมาณ 85,000 แห่งทั่วโลก (วัลย์ลดา วิวัฒน์ พนชาติ, 2549) ยกตัวอย่างบริษัทข้ามชาติที่เราที่รู้จักกันดี เช่น เทสโก้ - โลตัส คาร์ฟูร์ แม็คโคร ยูโนแคล หรือแม้กระทั่งบริษัทข้ามชาติของไทย อย่างเช่น เครือ เจริญโภคภัณฑ์ (C.P.) เป็นต้น การที่บริษัทข้ามชาติต่าง ๆ ได้มีความพยายาม แข่งขันกันเป็นอย่างยิ่งในการค้าระดับโลกนี้เองที่ได้ผลักดันให้เกิดโลกาภิวัตน์ ทางการค้าระหว่างประเทศขึ้นโดยเฉพาะทางด้าน การตลาดและการผลิต

โลกาภิวัตน์ทางการตลาด (globalization of markets) เป็นการผสม กลมกลืนสินค้าและบริการในตลาดระดับชาติเข้าด้วยกันจนกลายเป็นสินค้าใน ระดับโลกกระบวนการนี้เกิดจากการที่รสนิยมของผู้บริโภคทั่วโลกคล้ายคลึงกันมาก ขึ้นสินค้าและบริการของที่เคยเป็นที่นิยมในประเทศหนึ่งได้ขยายตลาดกว้างออกไปจนกลายเป็นความนิยมระดับโลกในที่สุด เช่น น้ำอัดลมรถยนต์ เสื้อผ้า โทรศัพท์ โทรศัพท์มือถือ บัตรเครดิต และที่เห็นได้ชัดเจนในปัจจุบันคงจะเป็นกระแสความ นิยมในความเป็นเกาหลี (koreanism) ดังเช่นปรากฏการณ์ของละครแดจังกึม คอนเสิร์ตของเรน เครื่องใช้ไฟฟ้าและโทรศัพท์มือถือยี่ห้อซัมซุง (samsung) หรือ ยี่ห้อแอลจี (LG) ซึ่งเดิมทีเคยนิยมบริโภคกันเฉพาะภายในประเทศและได้รับการ สนับสนุนเป็นอย่างดีจากรัฐบาลของประเทศเกาหลีในการผลักดันให้สินค้าของเกาหลี วัฒนธรรมเกาหลี และรสนิยมแบบเกาหลีได้กลายเป็นกระแสความนิยมที่แผ่ออกไปอย่างกว้างขวางในเอเชีย ในอเมริกา และเป้าหมายต่อไปคือก้าวไปสู่การเป็น สินค้าในระดับโลก

รูปที่ 1.2 : แสดงตัวอย่างสินค้าและบริการที่พัฒนาไปเป็นสินค้าในตลาดระดับโลก

โลกาภิวัตน์ทางการผลิต (globalization of production) นั้นเกี่ยวข้องกับการกระจายฐานการผลิตสินค้าไปยังประเทศต่าง ๆ ทั่วโลก เช่น บริษัทโตโยต้าของญี่ปุ่นที่ได้กระจายฐานการผลิตชิ้นส่วนรถยนต์ไปยังประเทศต่าง ๆ ในแถบเอเชียตะวันออกเฉียงใต้และส่งส่วนประกอบกลับมาผลิตในประเทศไทยเพื่อจัดจำหน่ายในภูมิภาคนี้และภูมิภาคใกล้เคียง หรืออย่างเช่น บริษัท Apple ได้มีการนำซอฟต์แวร์จากหลาย ๆ บริษัทมาประกอบกันเป็นเครื่องเล่น Ipod โดยในส่วนของฮาร์ดดิสก์นั้นได้มอบให้บริษัทโตชิบาเป็นผู้ผลิตใช้ Flash Memory จากบริษัทซาร์ป และแม้กระทั่งในขั้นตอนการประกอบทาง Apple ก็ยังให้บริษัท Inventec ของจีนเป็นผู้ดำเนินการซึ่งผลจากการกระทำเหล่านี้ทำให้ต้นทุนในการพัฒนาสินค้าตลอดจนต้นทุนในการผลิตสินค้าลดลงและนอกจากนี้ก็ยังสามารที่จะพัฒนาให้เกิดนวัตกรรมใหม่ ๆ ได้อย่างไม่ยากเลย

พลังผลักดันที่นำไปสู่กระแสโลกาภิวัตน์ในยุคของบริษัทข้ามชาตินั้นพอที่จะสรุปได้ดังนี้

1) พลังขับเคลื่อนทางการตลาดเป็นการขยายตลาดออกไปกว้างไกลทั่วโลก หากผู้บริโภคมีรสนิยมคล้ายคลึงกันการตลาดจะยิ่งส่งผลให้มีแรงขับเคลื่อนของโลกาภิวัตน์ได้ง่ายขึ้นอาจเกิดได้จากรสนิยมการแสวงหาลูกค้านอกประเทศ การร่วมมือการค้าในเขตเศรษฐกิจ การสร้างตราสินค้าให้เป็นสากล และการผลักดันด้วยการโฆษณา

2) พลังขับเคลื่อนทางด้านต้นทุน เนื่องจากองค์กรธุรกิจต้องการที่จะขยายฐานการผลิตไปในรูปแบบที่เป็นสากล คือ ต้องการลดต้นทุนในการผลิต การประหยัดต่อขนาดในระดับโลก และลดต้นทุนค่าขนส่งระหว่างประเทศอาจเกิดจากความต้องการประหยัดเนื่องจากขนาดการผลิต การพัฒนานวัตกรรมใหม่ การเพิ่มต้นทุนในการพัฒนาผลิตภัณฑ์ ตลอดจนด้านเทคโนโลยีการขนส่ง และคมนาคม เป็นต้น

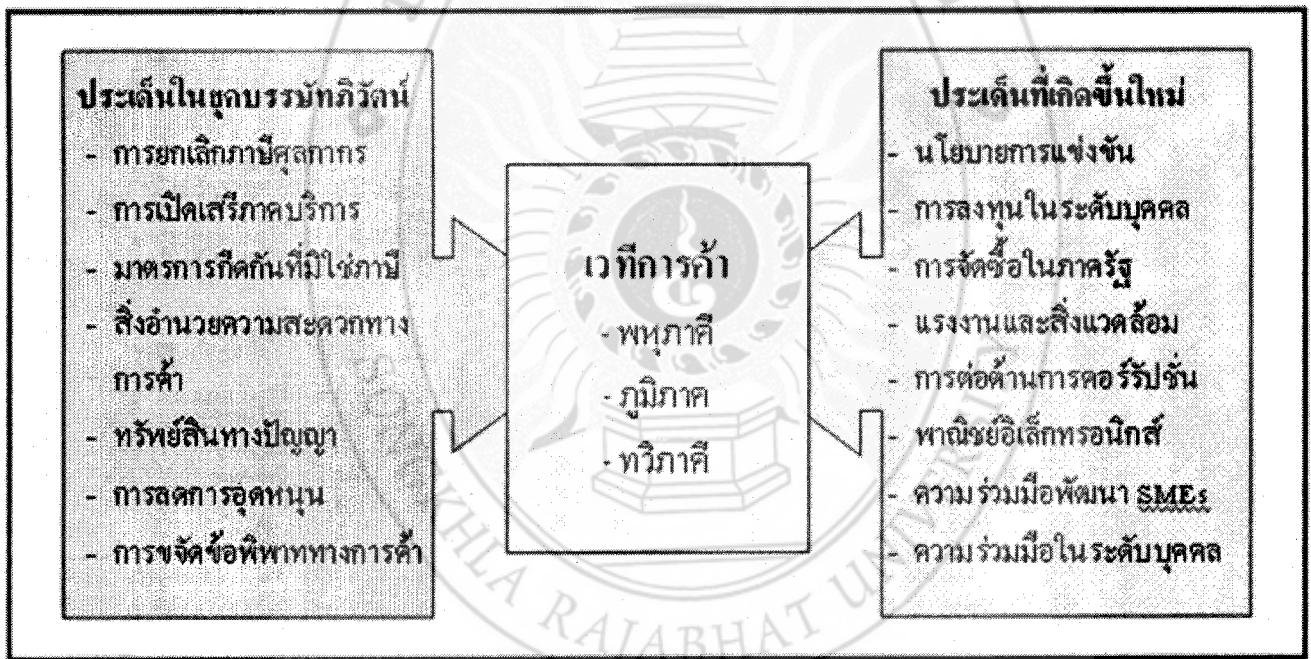
3) พลังขับเคลื่อนจากทางภาครัฐ เนื่องจากการลงทุนพัฒนาประเทศที่ต้องการกระตุ้นให้เศรษฐกิจของประเทศเจริญเติบโตอย่างมั่นคงนโยบายของภาครัฐจึงมักที่จะผลักดันให้ประเทศก้าวไปสู่กระแสโลกาภิวัตน์ เช่น การรวมกลุ่มทางเศรษฐกิจ การเป็นสมาชิกของ WTO ซึ่งส่งผลกระทบต่อการค้าและการเดินทางตลาดของประเทศที่ต้องเดินตามแนวทางของระเบียบของโลก

4) พลังขับเคลื่อนจากการแข่งขันระหว่างหน่วยธุรกิจโดยที่องค์กรธุรกิจต่าง ๆ จะถูกผลักดันจากเศรษฐกิจภายนอกให้เข้าสู่ธุรกิจการแข่งขันระดับโลกเพื่อให้องค์กรสามารถดำรงอยู่ได้ภายใต้การแข่งขันที่รุนแรงสืบเนื่องมาจากการเพิ่มการค้าระดับโลก การเพิ่มการลงทุนระหว่างประเทศ การขยายเครือข่าย การปฏิวัติทางด้านข่าวสารและเทคโนโลยี เป็นต้น

โลกาภิวัตน์ในยุคปัจจุบัน มีจุดเริ่มต้นเมื่อไม่กี่ปีนี้เอง ทั้งนี้เป็นผลอันเนื่องมาจากการพัฒนาไปอย่างมากของเทคโนโลยีทางด้านอินเทอร์เน็ต (Friedman,

T.L., 2549) ไม่ว่าจะเป็นการติดต่อสื่อสารผ่านจดหมายอิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ผ่านการคุยโต้ตอบในหน้าต่างสนทนา (chat) หรือการค้าผ่านระบบพาณิชย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-commerce) ที่ทำให้การติดต่อสื่อสารและการค้าระหว่างบุคคล เข้ามามีบทบาทสำคัญมากขึ้นในทุกขณะนอกจากนี้แล้วนโยบายการค้าเสรีได้ส่ง ผลให้เกิดการเปิดประเทศมากขึ้นการค้าและการลงทุนก็มีการเคลื่อนไหวอย่างเสรี ส่งผลให้บุคคลคนในภูมิภาคต่าง ๆ สามารถที่จะแข่งขันหรือร่วมมือกันได้ตรงตาม ความต้องการเฉพาะบุคคลได้มากขึ้นกระแสโลกาภิวัตน์ที่เกิดขึ้นในยุคปัจจุบันจึง เกิดขึ้นจากความต้องการในระดับปัจเจกบุคคล และสามารถที่จะสรุปการ เปลี่ยนแปลงในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศจากยุคที่สองมาเป็นยุคแห่ง ปัจเจกภวัตน์ได้ดังรูปที่ 1.3

รูปที่ 1.3 : แสดงการเปลี่ยนแปลงในการค้าและการลงทุนระหว่างประเทศ
ที่มา: ปรับปรุงจากสุวิทย์ เมษินทรีย์, 2549

นอกจากวิวัฒนาการแห่งระลอกคลื่นโลกาภิวัตน์ในยุคต่าง ๆ แล้วในหนังสือหลาย ๆ เล่ม ยังได้กล่าวถึงปัจจัยผลักดันสำคัญที่ก่อให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยมีแนวทัศนคติร่วมกันว่าเป็นผลจากการพัฒนาเทคโนโลยีทางด้าน การสื่อสาร

หากย้อนกลับไปเมื่อ 163 ปีที่ผ่านมา (ค.ศ. 1844) Samuel F.B. Morse จิตรกรและนักประดิษฐ์ชาวอเมริกันได้พลิกโฉมวงการการสื่อสารของโลกจากการประดิษฐ์เครื่องมือในการสื่อสารทางไกลด้วยระบบโทรเลข (telegraph) โดยได้ทดลองส่งข้อความโทรเลขผ่านสายสัญญาณไฟฟ้าข้ามอ่าวจากฝั่งทะเลแห่งหนึ่งไปยังฝั่งทะเลอีกแห่งหนึ่งด้วยการเคาะรหัสสัญญาณเป็นจังหวะต่างๆจากผู้ส่งสู่ผู้รับปลายทางแล้วทดสอบแปลข้อความที่ส่งถึงกันจากชุดการแปลรหัสผลการทดลองในครั้งนั้นปรากฏว่าผู้รับสารสามารถแปลรหัสเคาะและเข้าใจสารที่ส่งมาได้ถูกต้อง จึงเป็นที่น่ายินดีอย่างยิ่งที่การส่งข้อความสื่อสารทางไกลประสบผลสำเร็จเป็นครั้งแรกของโลกและรหัสสัญญาณโทรเลขดังกล่าวได้ถูกเรียกว่ารหัสมอร์ริตามชื่อผู้คิดค้น

หลังจากนั้นถัดไปเพียงแค่ 32 ปีวงการสื่อสารของโลกก็ได้แตกตื่นอีกครั้งเมื่อ Alexander Graham Bell นักวิทยาศาสตร์ชาวสกอตได้ประดิษฐ์เครื่องรับโทรศัพท์เครื่องแรกของโลกขึ้นเป็นผลสำเร็จในปี ค.ศ. 1876 โดยสิ่งประดิษฐ์ของ Graham Bell ทำให้คนที่อยู่ห่างไกลกันมากสามารถได้ยินเสียงของคู่สนทนาอีกฝ่ายหนึ่งได้อย่างชัดเจน รวดเร็ว และถูกต้อง ความก้าวหน้าทางการสื่อสารจึงก่อให้เกิดการเชื่อมโยงถึงกันระหว่างประเทศต่างๆมากขึ้นนับตั้งแต่มีการปฏิวัติวงการสื่อสารนี้เองจึงเป็นจุดเริ่มต้นของกระแสโลกาภิวัตน์ในโลกปัจจุบัน

นอกจากการพัฒนาที่ก้าวหน้าไปอย่างมากของวงการสื่อสารโลกเป็นปัจจัยผลักดันที่สำคัญแล้ว ยังมีปัจจัยสำคัญอื่นๆอีกที่ส่งเสริมให้เกิดกระแสโลกาภิวัตน์ขึ้นโดยสรุปได้ดังนี้

1. การล่มสลายของสหภาพโซเวียตในช่วงทศวรรษ 1980 - 1990 เป็นเหตุให้ประเทศต่างๆ เชื่อมโยงเข้าถึงกันมากขึ้น ในอดีตก่อนมีการล่มสลายของสหภาพโซเวียตเป็นที่ยอมรับกันว่าโลกของเราถูกแบ่งรูปแบบการปกครองและเศรษฐกิจของประเทศออกเป็น 2 ระบอบใหญ่ๆ คือ ระบอบทุนนิยมหรือเสรีนิยมอันมีประเทศสหรัฐอเมริกาเป็นแกนนำและระบอบสังคมนิยมหรือคอมมิวนิสต์ซึ่งมีสหภาพโซเวียตเป็นประเทศแกนนำ โดยทั้งสองระบอบนี้ต่างพยายามขยายอิทธิพลจากการแสวงหาประเทศพันธมิตรของตนและมีความพยายามอย่างมุ่งมั่นที่จะล้มล้างระบอบการปกครองและระบอบเศรษฐกิจของฝ่ายตรงกันข้ามอย่างถึงที่สุด จึงเป็นเหตุให้การเชื่อมโยงเข้าถึงกันของประเทศต่างๆถูกขัดขวางให้จำกัดวงแคบแต่ภายในกลุ่มของตนเองเท่านั้น

เศรษฐกิจของกลุ่มประเทศระบอบทุนนิยมมีความเจริญเติบโตเป็นอย่างมากเนื่องจากกลไกทางเศรษฐกิจได้ถูกขับเคลื่อนโดยเสถียรณเดียวกันที่สหภาพโซเวียตนั้นเศรษฐกิจเริ่มเสื่อมถอยลงประชากรในประเทศจึงได้รับความลำบากเป็นอย่างมากจากการที่เศรษฐกิจตกต่ำ จนทำให้ในช่วงปี ค.ศ. 1980 - 1990 ได้เกิดรัฐประหารขึ้นหลายครั้งในสหภาพโซเวียตและสาธารณรัฐหลายแห่งได้แยกตัวและตั้งเป็นประเทศเอกราชในที่สุดเมื่อปลายปี ค.ศ. 1991 สหภาพโซเวียตจึงได้ล่มสลายไป

ขณะที่ประเทศสังคมนิยมที่ยิ่งใหญ่อีกประเทศหนึ่ง คือ ประเทศจีน ได้เล็งเห็นประโยชน์จากการเปิดเสรีทางเศรษฐกิจว่าจะช่วยพัฒนาประเทศได้ดีกว่าระบอบเดิมของตนจึงได้เปิดประเทศให้เป็นเสรีนิยมมากขึ้นโดยเฉพาะในนโยบายทางการค้าและการลงทุนนับแต่นั้นมากำแพงที่คอยกีดกันการเชื่อมโยงระหว่างกันของประเทศต่างๆ มีเสรีมากขึ้นและก่อให้เกิดการเชื่อมโยงกระจายไปทั่วโลกโดยปราศจากอุปสรรคทางการเมืองการปกครองระหว่างประเทศอย่างที่เคยเป็นมา

2. การเปลี่ยนแปลงทางการค้าการลงทุนระหว่างประเทศเนื่องจากความสำคัญและประโยชน์ที่ได้รับของนโยบายเศรษฐกิจของประเทศแบบเปิดประเทศต่างๆ จึงได้มีความพยายามที่จะขจัดปัญหาและอุปสรรคทางการค้าระหว่างประเทศร่วมกัน โดยได้เห็นตัวอย่างความสำเร็จจากประเทศที่เป็นสมาชิกของ GATT (General Agreement on Tariff and Trade) ที่จัดตั้งขึ้นในปี ค.ศ. 1947 โดยได้จัดตั้งข้อตกลงทั่วไปเพื่อพยายามลดอัตราภาษีศุลกากรและขจัดอุปสรรคทางการค้าที่มีใช้ภายในระหว่างกลุ่มสมาชิกด้วยกัน เพื่อให้สินค้าและบริการสามารถเคลื่อนย้ายระหว่างประเทศสมาชิกได้อย่างเสรี การดำเนินงานของ GATT ประสบผลสำเร็จอย่างมาก และต่อมาจึงยกระดับฐานกลายมาเป็น WTO (World Trade Organization) หรือองค์การการค้าโลกในปี ค.ศ. 2001 วัตถุประสงค์ของ WTO ที่สำคัญนั้นก็เพื่อช่วยให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและบริการระหว่างประเทศทำได้อย่างเสรีลดการอุดหนุนการผลิตและการส่งออกช่วยเจรจาเปิดตลาดการค้าระหว่างประเทศให้มากขึ้น และช่วยขจัดปัญหาอุปสรรคทางการค้า รวมถึงไกล่เกลี่ยข้อพิพาททางการค้าระหว่างประเทศของประเทศสมาชิกด้วยกัน

ถึงกระนั้นก็ตามประเทศสมาชิกต่าง ๆ ก็ยังไม่ได้รับความพึงพอใจสูงสุดจากความพยายามตามวัตถุประสงค์ของ WTO จึงมีการรวมกลุ่มประเทศตามเขตเศรษฐกิจของภูมิภาคต่างๆ ของโลก เช่น AFTA , NAFTA, EU, APEC และกลุ่มภูมิภาคอื่นๆ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อปกป้องรักษาผลประโยชน์ทางการค้าเพิ่มอำนาจการต่อรองในการเจรจาและสร้างความแข็งแกร่งทางเศรษฐกิจแก่ประเทศสมาชิกต่อมาจึงมีการพัฒนาให้มีการค้าเสรีรายประเทศหรือที่เรารู้จักกันในนามของ FTA (Free Trade Area) ขึ้นเพื่อให้ตอบสนองความต้องการระหว่าง 2 ประเทศได้ตรงกับความต้องการมากกว่าการรวมกลุ่มประเทศ จากความพยายามเหล่านี้ ทำให้มีการผลิตสินค้าและบริการที่มีประสิทธิภาพและมีต้นทุนในการผลิตลดต่ำลง

ในขณะที่เดียวกันความพยายามในการร่วมมือกันทางเศรษฐกิจของประเทศในรูปแบบใหม่ๆ นั้นเกิดขึ้นอยู่ตลอดเวลา แต่ทว่าวัตถุประสงค์หลักของความร่วมมือก็ยังคล้ายคลึงกับรูปแบบเดิมเสียเป็นส่วนใหญ่ กล่าวคือมีความพยายามที่จะลดอัตราภาษีศุลกากรและข้อกำหนดอันเป็นอุปสรรคต่อการค้าการลงทุนร่วมกัน ความพยายามในการกระจายสินค้าของประเทศให้ไปเป็นสินค้าในระดับโลก รวมถึงการกระจายฐานการผลิตสินค้าและบริการให้ขยายออกไปยัง

ภูมิภาคอื่น ๆ อีกด้วย

3. การพัฒนานวัตกรรมทางเทคโนโลยี (technological innovation) ในรูปแบบของการพัฒนาเทคโนโลยีนั้นทำให้เกิดโลกาภิวัตน์ทางการตลาดและการผลิตขึ้นเป็นอย่างมากนวัตกรรมทางเทคโนโลยีที่สำคัญดังนี้

1) นวัตกรรมทางการสื่อสาร (communication innovation) เป็นการพัฒนานวัตกรรมที่ก้าวไปเหนือกว่าการพูดคุยทางไกลตามธรรมดาแต่ในปัจจุบันได้มีการพัฒนาการติดต่อสื่อสารที่สามารถเขียน อ่าน หรือโต้ตอบกันได้ทันทีโดยใช้จดหมายอิเล็กทรอนิกส์หรือแม้กระทั่งการซื้อขายสินค้าผ่านบริการทางอินเทอร์เน็ตที่สามารถเห็นตัวอย่างสินค้า ทำการสั่งซื้อสินค้า และจ่ายค่าสินค้าหรือบริการผ่านระบบออนไลน์ (online) ได้ตามความต้องการ หรือแม้กระทั่งการประชุมจากซีกโลกหนึ่งไปยังอีกซีกโลกหนึ่งที่รับได้ทั้งภาพและเสียงของผู้เข้าร่วมประชุมในเวลาเดียวกัน (electronic teleconference) ของบริษัทข้ามชาติต่าง ๆ เพื่อสรุปหาแนวทางร่วมของบริษัทที่สามารถทำได้ง่ายตาย และสามารถปฏิบัติการได้อย่างทันท่วงทีเป็นต้น

2) นวัตกรรมทางด้านเทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology innovation) ซึ่งมีการจัดเก็บ รวบรวม ประมวลผลสารสนเทศต่าง ๆ ไว้อย่างมากมาย ทั้งนี้ยังเป็นแหล่งของความรู้ต่าง ๆ ที่ถูกรวบรวมเข้าไว้ผ่านกระบวนการของอินเทอร์เน็ต การที่สามารถเข้าถึงแหล่งข้อมูลได้มากขึ้น และสามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้องนี่เองที่เป็นปัจจัยผลักดันสำคัญให้ธุรกิจต่างๆ สามารถทำการตัดสินใจได้อย่างมีประสิทธิภาพและรวดเร็วยิ่งขึ้น

3) นวัตกรรมทางการขนส่ง (transportation technology innovation) ที่ทำให้การเคลื่อนย้ายสินค้าและมนุษย์สามารถทำได้อย่างรวดเร็วในเรื่องของการขนส่งสินค้านั้นสามารถขนส่งสินค้าได้ปลอดภัยมากขึ้นและขนส่งได้คราวละมาก ๆ ที่สำคัญคือสามารถขนส่งสินค้าเกษตรหรือสินค้าที่มีความจำเป็นเร่งด่วนระหว่างทวีปได้ภายในชั่วข้ามคิพอกจากนี้การขนส่งยังช่วยให้มนุษย์เดินทางได้สะดวก รวดเร็ว และเดินทางได้ไกลยิ่งขึ้น ส่งผลให้โลกจึงยิ่งแคบลง เช่น การพัฒนาด้านการขนส่งทางอากาศ การพัฒนาการบรรจุสินค้าในตู้คอนเทนเนอร์ เป็นต้น

4) นวัตกรรมบริการทางการเงิน (financial services innovation) โดยสถาบันการเงิน ได้ให้บริการการโอนเงินระหว่างประเทศทางระบบอิเล็กทรอนิกส์ มีการใช้บัตรเครดิต และตัวแลกเงินกันอย่างกว้างขวาง ทำให้การติดต่อซื้อขายสินค้าและบริการหรือการชำระหนี้ระหว่างประเทศเป็นไปโดยสะดวก ส่งผลให้กระแสโลกาภิวัตน์ได้แผ่กระจายไปทั่วภูมิภาคของโลก

จากความหมายและวิวัฒนาการของโลกาภิวัตน์ในข้างต้นอาจสรุปได้ว่าโลกาภิวัตน์เป็นกระบวนการที่ทำให้ภายใต้แผ่นฟ้าเดียวกัน มนุษย์สามารถติดต่อสื่อสารไปมาหาสู่กันได้โดยสะดวก แม้กระทั่งการแลกเปลี่ยนสินค้าและบริการ

ตลอดจนทัศนคติ ความเชื่อ และค่านิยมจากซีกโลกหนึ่งมายังอีกซีกโลกหนึ่งนั้น สามารถสื่อถึงกันได้เป็นอย่างดีที่พลวัตแห่งโลกาภิวัตน์เมื่อได้เกิดขึ้นนอกจาก จะหลีกเลี่ยงไม่ได้แล้วยังเป็นกระบวนการที่ไม่อาจหวนกลับ เมื่อพังดูแล้วโลกาภิวัตน์น่าจะทำให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในลักษณะของโลกแห่งโอกาสและก่อให้เกิดผลดี แต่ก็อาจมีข้อเสมอไปเนื่องจากกระบวนการของโลกาภิวัตน์เกิดขึ้นกับทุก ๆ คนทุก ๆ ประเทศ และเกิดการเปลี่ยนแปลงอยู่ทุกขณะ ซึ่งแน่นอนว่าหากเราไม่สามารถปรับตัวและรู้เท่าทันวาระซ่อนเร้นที่แฝงมากับความพยายามประสานกันเป็นหนึ่งเดียวกันแล้ว โลกาภิวัตน์ก็อาจเป็นโลกแห่งความเลวร้ายและภัยคุกคามได้เช่นเดียวกัน

หนังสืออ้างอิง

- รัตนา สายคณิต และพุทธกาล รัชธร. 2549. เศรษฐศาสตร์การจัดการธุรกิจระหว่างประเทศ. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- วัลย์ลดา วิวัฒน์พนชาติ. 2549. เอกสารประกอบคำบรรยายวิชาเศรษฐศาสตร์ธุรกิจ. กรุงเทพฯ: ผู้แต่ง.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. 2549. จุดเปลี่ยนประเทศไทย เศรษฐกิจพอเพียงในกระแสโลกาภิวัตน์. กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์การเงินการธนาคาร.
- องค์การสหประชาชาติ ประจำประเทศไทย. 2550. ประเทศไทย การประเมินสถานการณ์ทั่วไป. กรุงเทพฯ: คีน พับลิชิ่ง.
- Friedman, Thomas. L. 2549. ใครว่าโลกกลม I: ประวัติศาสตร์ฉบับย่อของโลกปัจจุบันที่ปลุกกระแสให้ผู้คนกลับมาเชื่อว่าโลกแบน(แปลจากThe World Is Flat I: A brief History of the Twenty-first Century โดย รอฮีม ปรามาท). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วีเลิร์น.
- Friedman, Thomas. L. 2549. ใครว่าโลกกลม II: ประวัติศาสตร์ฉบับย่อของโลกปัจจุบันที่ปลุกกระแสให้ผู้คนกลับมาเชื่อว่าโลกแบน(แปลจากThe World Is Flat II: A brief History of the Twenty-first Century โดย รอฮีม ปรามาท). กรุงเทพฯ: สำนักพิมพ์วีเลิร์น.